

Төвкнүн баалгана программ болн даана программ

Ниилсн Келн-амтна организацн Генеральн Ассамблейин XIII-ч хургин түрүн долан хонгин кодлмшин аш диглхлэри. «США түрүн хойр динлвр бар» гидж американск пропаганд седклэн аадрүлнэ. Тернь болхла, Ассамблейин ахладч эврэ күүгээн ливанц Шарль Маликиг күчэр оруллгн болн Китдин Олн амтна Республикн ООН-д эврәннн йосн орман ээлхинь нег джилд хооран саалгылгь Генеральн комитетд күцэсн болджана. Болв, кемр американск политикнн пропагандистир ююг болвчн чикэр тоолдж халадг болхн, кезанк даана котлврч Пирро мет: — «ним бац нег динлвр бархла, би церг уга үлдэд баасм тер» — гидж хаакрх билэ.

Унндн келхлэ, «Ливана элч» гидж нерэдгдг Малик ливанск чигн олн амтиг, наадк чигн арабск олн амтиг мел баралхдж баахш. «Маликд энүнэ келн-амтна ик зунь дурго болдж, нам сүүлин хойр джилд кесн тоотдн энүг заргьд огхэр баана» — гидж үзмджтэ нег ливанск үүлдэч герчлв.

ООН-д Китд орх төрд барсн американск динлврн үзмднн йир тату. Олн-амтна Китдин тускд, США-н итклэн барсн политикнн эс дөнндж, «ни-негн чигн, онцдан баадгнн чигн, американск бар болн демократическ оппозиц бас, правительствиннн политикннн цань уга гидгэр шалгьдж-шүүдг халадхажинь» — нам «Нью-Йорк геральд трибюн» гидг үнндэн Даллесд церглдг газет аргэан бардж илдкджанэ. США-н конгрессин чледүдт эгл американцнрас ирдг бичгүдин тускар эн газет бичхлэри, правительствиг дөннджэ нег бичгт, Дальн Востокд США-н итклэн барсн йовдлг гемшаджэх, 20, 30, зармдэн 50 бичгүд ирдгинь темдгджанэ.

ООН-а Генеральн Ассамблейин хургт Даллесин босдж келсн американск газадн политикнн «программнн» газадн ордудин общественностин олн улсин гемшэлгнлэ харгьв. СССР-н, Китдин болн нань чигн социалистическ орн-нутгудин өмнэс эбрүлгдсн ховар дүүрсн Даллесин келсн үгн, Дальн Востокд үзгдджэх даана аамшгиг уурулхд, Ливанас церган авч гархд, бдгэ цагт ик күцвр болджах төрмүдт, келхд зер-зевиг агслгьнас гаргьлгнд, ядерн селм, сөрлгьиг уурулхд США-н залгч улс күчр дургогынн медүлв.

Нарт делкэд болджах баадлиг американск гардачир чикэр халахэр седдхэхш, тегэд, «даана ирмэг деер ара торад зогсджана». Зер-зев шаргулдг

политикан хаяд, хагьлгддад уга төрмүдиг төвкнүн кевэр эвинь олдж хагьлх хаалгьд ортн гисн олн-амтна некврлэ эдн эс тооллцдгн, США-н правительств сентябрин 19-д Н. С. Хрушевин Эйзенхауэрт илгэсн илгэвриг «авч болш уга» гих бнэгтэгьэр хэрү йовулсн герчлджанэ. Эн илгэврт олн амтна Китдин тускд США-н дэврчг политик нарт делкэд даана кёллэ харгьулх кемджанд тэвджэх лавта үнн келгддг, нарт делкэд болн бнйсэн аамшглэ харгьулдж баахэс даана зад татлгьнд дурта тоотинь саглдж заагдджана. Дальн Востокд харгьджих чинвртэ баадлиг уурулхин кергт, Тайванс болн Тайваня хоолас цуг американск цергиг авч гарх кергтэ — гидж илгэврт темдгдлджанэ. Советск илгэвриг США-н залгч улс эс авлгьн, эдн нарт делкэн үнн аамшгтэ хортинь нег үлү үзүлджанэ.

Американск, андрсн зад тагагачнриг ичринь бардж, төвкнүнд дурта цуг амтн Советск правительствин төвкнүн баалгьнэ, Н. С. Хрушевин Эйзенхауэрт илгэсн илгэврт болн ООН-а Генеральн Ассамблейин хургт өггдсн советск селвгт бичгдсн үнн чик программнн халунар дөннджжанэ. Советск элчрин толгьач А. А. Громыкон Генеральн Ассамблейин хургт өгсн селвгүдиг күцэхлэ, бат төвкнүн баалгьнд ик чинвртэ ишкдл болх билэ. Эн селвгүд, юмна түрүнд, ямаранчн уршг угагьэр ядерн селм сөрлгьиг зогсах, космическ агьуг даана кергт олзллгьиг уурулх, терүилэри хамдн күүнэ газрт баах газадн ордудин даана базмуд уга кех, орн-нутгуд даана халхд гаргьдг мөнгьинь хасх тоотиг халаджанэ.

Төвкнүн баалгьнэ советск программиг авшгогьар седхлэри, эврәннн зад татгч политикнннн ашас кёлтэ США-н гардгч улс онцлгьан улм гүүдүлджанэ.

Реакцин дэврлт Западн Европд

Империалистическ орн-нутгудин зад татгч дэврлтин политикнн ашас кёлтэ Дальн болн Ближнь Востокд болджах, төвкнүн баалгьнд болн демократьд аамшгтэ йовдлас олн амтна оньгинь холдулдж чадшго. Энүнд, юмна түрүнд Франц болн Германэ Федеративн Республикд реакци күч авчачин тускар келгдджанэ.

Франц ода шин конституцин туск төрэр цуг олн амтэс сурвр эклх (референдум) брндор баана. Энүнэ проектднн государственн толгьачд, президентд, ююг болвчн эврэгьэри кех диктаторск эвс огхэр келгдджанэ — гидж «Правда» газетин редакцин сурврт өгсн хэрүдэн үр Н. С. Хрушев темдглв. Онгьдан үгэр келхлэ, французск гардгч улс орн-нутгтан илднн фашистск йос тогтах ухата болджана. Терүгинн медэд, Францин күч-көлсчир баатр Французск компарт толгьачта цуг чидлэн хамцулдж, сентябрин 28-д, референдум болх цагт, реакцин седсннн салвлдж, олн амтна демократическ динлврн харсар баана.

Францд болджах йовдл, Западн Европин олна баадлэ, юмна түрүнд Западн Герман баадлэ бөрхн залгьлдгтэ. Эндр реакционн чидл цаг зуур күцлт авч чадв. Эн тоотн Западн Германия цуг демократическ күчинь давад, орн-нутгит фашизмд хуврах болн дэ белдх хаалгьар котлджанэ. Эн тускд, французск правительствин толгьач Де Голь, западногерманск канцлер Аденауэр хойран шидр болсн харгьлгн онц чинр зүүджанэ. Н. С. Хрушевин үлгүрлдж кесэр болхла, Западн Герман Франциг немшин танкин ард уйдж, Востокур кедгх дэврлт чирхэр седдхэхиг эн харгьлгн герчлджанэ.

Францд болн Западн Германьд төвкнүн баалгьнэ болн демократин өмнэс реакционн элементсин тачах аальн, зүтеднэ күчн-чидлинн өсдхэх биш, хэрү буурчэжинь герчлджанэ. Терүгинн заадж Хрушев темдгдлджанэ: «Силлер Муссолнини хойр сансарн зарм европейск орн-нутгудт йосинь сольдг цагт занэ уга болад хуурла. Төвкнүн баалгьнэ болн демократин күчтэ лагерь мана цагт нарт делкэн баадлэ улмар бсдгэх үлмэгьэн үзүлджэхэс кёлтэ, реакцин чидл эврәннннн рагьан, тер дунд дэврлт болдэ шинэс Европд кех зурагь күцэхнн күндрэд йовна».

Францд болн Западн Германьд реакцин күчнэ дэврлт өмнэс эн орн-нутгудин цуг триотмуд төвкнүн баалгьнэ болн демократическ сүлдхэ төлэ ноолдагьан чангьгь эврәнннн ницлтин зергьлг батлдж хэрү өгчэнэ.

С. ИВАНОВ

Редактор Д. М. МУКЕБЕНА